

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Jméno studenta:	David Holubec
Téma práce:	Náležitý dohled nad nezletilými v občanském právu
Rozsah práce	přibližně 103 normostran
Datum odevzdání práce:	13. 3. 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Mgr. Martin Šolc, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Odpovědnost za škodu způsobenou tím, kdo nemůže posoudit následky svého jednání, a konkrétně problematika náležitého dohledu nad nezletilými, jehož zanedbání zakládá v rámci uvedené skutkové podstaty povinnost k náhradě újmy, představuje téma velmi relevantní a z praktického hlediska významné. Téma přitom dosud není v právní literatuře komplexně pojednáno. Povinnost náležitého dohledu nadto přímo dopadá na významnou část populace, která většinou nemá právní vzdělání (zákonní zástupci nezletilých, učitelé, vedoucí dětských kroužků a táborů apod.), avšak právní edukace veřejnosti v této oblasti není intenzivní. Sám pojem náležitého dohledu je široce otevřen výkladu, v praxi dovozovanému judikaturou. Systematické utřídění tohoto judikaturního výkladu a jeho kritickou analýzu je třeba jednoznačně přivítat. Téma je aktuální a velmi relevantní.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je poměrně náročné. Vyžaduje dobré porozumění principům a fungování deliktního práva, jako i praktickým aspektům práce s nezletilými, a provedení skutečně kritické analýzy relevantní judikatury. Autor využil zejména metody analytické, deskriptivní a rovněž metody diachronní komparace (tj. komparace právní úpravy v různých historických obdobích).

3. Formální a systematické členění práce

Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná. Autor nejprve vymezuje samotný pojem náležitého dohledu, a to z pohledu právního, ale i pedagogicko-psychologického. Poté předkládá přehled aplikovatelné právní úpravy, aby se dále zabýval analýzou kritérií náležitého dohledu. V závěrečné kapitole pak autor představuje srovnání platné a historické právní úpravy; jakkoli jde o systematicky neobvyklé řešení, rozhodně není chybné, přičemž autorův logický postup, kdy nejprve podrobně pojednává platnou právní úpravu a na základě dosažených poznatků ji komparuje s úpravou historickou, je nepochybně legitimní.

K práci jsou připojeny jako přílohy dva autorem zpracované grafické přehledy usnadňující orientaci v odpovědnostním režimu nezletilého i osoby vykonávající dohled v různých situacích; s ohledem na to, že přínos práce zčásti spočívá v edukačním potenciálu vůči široké veřejnosti (srov. níže), považuji tyto přílohy za velmi vhodné.

4. Vyjádření k práci

Předloženou práci považuji za mimořádně kvalitní. Autor téma pojednává komplexně, a to i z hlediska historického vývoje obsahu náležitého dohledu a jeho širšího společenského kontextu, práce však rozhodně nezůstává povrchní. Naopak, analýza tématu je provedena podrobně a přitom věcně.

Práce definuje konkrétní kritéria náležitého dohledu nad nezletilými, která dosud nejsou zákonem ani soudní praxí výslovně formulována. Autorem předložená kritéria jsou volně inspirována standardem náležité odborné péče ve zdravotnictví, avšak jsou vystavěna zcela specificky pro účely náležitého dohledu nad nezletilými a podepřena zejména rozsáhlou relevantní judikaturou. Rozhodovací praxi soudů autor zároveň podrobuje kritickému zkoumání.

S ohledem na to, že skutečně komplexní pojednání o daném tématu dosud v literatuře chybí, má práce potenciál přispět k odborné diskusi a ke zvyšování právní jistoty v předmětné oblasti. Práce je přitom psána na jazykové úrovni, jež je odborně solidní a současně srozumitelná i právním laikům, může tak potenciálně sloužit i ke zvyšování právního povědomí široké veřejnosti, což je úkol v daném kontextu více než chvályhodný.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor si na s. 2 pokládá za cíl „představit a analyzovat platnou právní úpravu v oblasti náležitého dohledu a následně provést analýzu judikatury v této oblasti“, a „určit kritéria, kterými je náležitost dohledu hodnocena, a systematicky je utřídit“. Klade si přitom výzkumné otázky, „zdali české soudy, posuzující případy vždy až zpětně, tj. ex post, nepřístupují příliš přísně nebo naopak příliš benevolentně vůči osobám, které zanedbaly náležitý dohled;“ a „zda se tyto standardy dohledu plynutím času zvyšují nebo snižují.“ Autor rovněž uvádí, že „[s]ekundárním cílem je mírnit obavy potenciálních čtenářů a ukázat jim, jak má náležitý dohled vypadat, aby čtenáři mohli vhodně preventivně působit a vyvarovat se nepříznivých právních důsledků.“ Uvedené cíle byly naplněny.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autor při zpracování tématu práce postupoval samostatně za vhodné až příkladné spolupráce se školitelem. Žádné známky plagiátorství jsem v práci nenašel.
Logická stavba práce	Stavba práce je velmi logická a z formálního hlediska vhodná.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je kvalitní. Autor čerpal ze solidní pramenné základny zahrnující odbornou literaturu (včetně anglofonní), právní předpisy i rozsáhlou judikaturu (zahrnující také některá rozhodnutí ESLP či zahraničních soudů). Reprezentativně jsou zahrnuty také prameny neprávnické (zejména psychologické), které jsou ve vztahu k tématu práce relevantně použity. Citace jsou v práci používány vhodně, rozsáhle (práce celkem obsahuje 421 poznámek pod čarou) a za konzistentního použití citační normy.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza je provedena kvalitně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům na závěrečnou práci tohoto typu. Text je čtivý, není rušen gramatickými chybami ani překlepy.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci k obhajobě doporučuji s předběžným hodnocením výborně.
---	---

Uveďte prosím, do jaké míry a zda vůbec by podle Vašeho názoru bylo přípustné, aby soudy při výkladu náležitého dohledu působily vůči společnosti výchovně ve smyslu zachování větší samostatnosti nezletilých i přes pokračující společenský trend zvyšování jejich ochrany?

Jak konkrétně by podle Vás měla být spravedlivě nastavena limitace náhrady újmy v případě škůdce, který vykonával dohled nad nezletilým v rámci dobrovolnické činnosti?

V Praze dne 24. května 2024

vedoucí práce